

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра соціальної роботи та психології
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Система соціального забезпечення на регіональному рівні
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: _____ Управління соціальним закладом
(назва освітньої програми)

Спеціальність: _____ 232 Соціальне забезпечення
(найменування спеціальності)

Галузь знань: _____ 23 Соціальна робота
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: _____ магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
соціальної роботи та психології
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 26 серпня 2021 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Система соціального забезпечення на регіональному рівні; вибіркова ОК</i>
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Щербина Сергій Степанович, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та психології;</i>
Контактна інформація викладача	<i>+380(50)6431093 E-mail викладача: sergshcherbina70@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Згідно розкладу</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин - 120, кредитів - 4, лекції - 15, практичні - 30, самостійна робота - 75, вид контролю - залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Для опанування дисципліни «Система соціального забезпечення на регіональному рівні» студент повинен мати знання з гуманітарних і соціально-економічних дисциплін. Курс «Система соціального забезпечення на регіональному рівні» ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: державні та недержавні заклади системи соціального захисту населення.</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<i>Курс «Система соціального забезпечення на регіональному рівні» є вибірковою курсом для магістрів спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки є важливою складовою реалізації державної соціальної політики, передусім стосовно малозаможних і працевдатних і забезпечує соціальну стабільність у суспільстві. Складовими соціального забезпечення є пенсійне забезпечення, грошова допомога, соціальне обслуговування. Пільги і компенсації пронизують ці три компоненти. Соціальне забезпечення тісно взаємодіє і переплітається із самозабезпеченням громадян на випадок настання складних життєвих обставин. До соціального забезпечення належать всі матеріальні блага, які людина отримує безплатно чи на пільгових умовах від суспільства в разі втрати джерел до існування або несення додаткових витрат. Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Фахові компетентності: ФК 1. Здатність до використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціального забезпечення. ФК 4. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини та сталого розвитку суспільства. Результати навчання: ПРН 5. Проектувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ. ПРН 9. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги. ПРН 10. Пояснювати та надавати обґрунтовані відповіді населенню щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення та страхування. ПРН 12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення.</i>	
4. Мета вивчення навчальної дисципліни	
<i>Мета курсу полягає в сприянні засвоєння фундаментальних знань щодо соціального забезпечення, формування вмінь і навичок застосування здобутих знань на практиці, формувати у студента науковий світогляд, креативність (спроможність творчо реалізувати своє фахове та культурницьке покликання), правосвідомість, моральні та інші якості фахівця.</i>	
5. Завдання вивчення дисципліни	

Курс направлений на формування у здобувачів представлення про коло суспільних відносин, що становлять предмет соціального забезпечення та соціальної підтримки; • чинне законодавство про соціальне забезпечення та соціальну підтримку населення; • концептуальні засади системи соціального забезпечення та соціальної підтримки; • основні можливі як безпосередні, так і потенційні проблеми та питання системи соціального забезпечення та соціальної підтримки; • головні механізми реалізації соціального забезпечення та соціальної підтримки в Україні.

Набуття навичок правильного правозастосування нормативних актів з різних галузей чинного законодавства.

6. Зміст навчальної дисципліни

Принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм і нормативів. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення. Система та класифікація соціальних нормативів. Бідність, межа бідності, глибина бідності. Непрацевдатність: поняття, види, причини, порядок підтвердження. Старість (пенсійний вік) як соціальний ризик. Тимчасова втрата працевдатності: причини, порядок підтвердження. Загальне захворювання та каліцтво, не пов'язане з виконанням трудових обов'язків. Втрата працевдатності внаслідок професійного захворювання та нещасного випадку на виробництві. Форми та види соціального обслуговування. Соціально-побутова і соціально-трудова реабілітація, соціально-культурне та соціально-медичне обслуговування. Органи, які здійснюють соціальне обслуговування. Платне і безоплатне соціальне обслуговування. Джерела фінансування соціального обслуговування. Страхове соціальне обслуговування. Соціальні послуги безробітним: професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації та профорієнтація; пошук підходящої роботи та сприяння у працевлаштуванні; інформаційні та консультаційні послуги з працевлаштування.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Соціальне забезпечення — пріоритетний напрям соціальної політики держави.	практичне	2
2.	Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	лекція / практичне	2/2
3.	Правовідносини щодо соціального забезпечення	лекція / практичне	2
4.	Трудовий (страховий) стаж і вислуга років	практичне	2/2
5.	Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення	практичне	2
6.	Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення	лекція / практичне	2/2
7.	Пенсійне забезпечення в Україні	лекція / практичне	2/2
8.	Пенсії за вислугу років	практичне	2
9.	Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	лекція / практичне	2/2
10.	Недержавне пенсійне забезпечення	практичне	2
11.	Система страхових допомог за законодавством України	лекція / практичне	2/2
12.	Державні допомоги	практичне	2
13.	Соціальні пільги як вид соціального забезпечення	лекція / практичне	3/2
14.	Соціальне обслуговування	практичне	2

15	Соціальний захист окремих категорій непрацевдатних громадян	практичне	2
----	---	-----------	---

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів – 75 год.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Система соціального забезпечення на регіональному рівні» виокремлено такі теми самостійного навчання студента:

- *Органи, які здійснюють соціальне обслуговування.*
- *Платне і безоплатне соціальне обслуговування.*
- *Соціальний захист ветеранів праці.*
- *Соціальна захищеність інвалідів в Україні*
- *Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною.*
- *Поняття та ознаки соціальних пільг як виду соціального забезпечення.*
- *Відмітність соціальних пільг від інших, близьких за змістом і способом надання.*
- *Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.*

Кожен із зазначених видів потребує від студентів наполегливої самостійної праці. Насамперед, потрібно, щоб кожен студент у процесі навчання дотримувався гігієни розумової праці. Викладач дисципліни на початку вивчення дисципліни проводить настановне заняття, особливо зі студентами, які оформили індивідуальний графік навчання.

Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Бали за навчальний семестр	Розподіл балів за змістовними модулями	
Вид заняття	1 зміст. модуль (максимум балів)	2 зміст. модуль (максимум балів)
Поточний контроль	60	60
Модульний контроль (МК)	40	40
Всього по змістовним модулям 1 та 2	100	100
Всього за вивчення дисципліни	100 (3М1 + 3М2 / 2)	

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента). Відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). Самостійну роботу студент виконує у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>). За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування,

мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання.

Політика дедлайнів. Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»), (https://zp.edu.ua/uploads/rector/antikorupciyna_programma_zntu.pdf Антикоруційна програма Запорізького національного технічного університету).

Політика дотримання прав та обов'язків студентів. Права і обов'язки студентів відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».